

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vindex Libertatis Ecclesiasticae || Et Martyr || S.
Engelbertvs || Archiepiscopvs Co-||loniensis Princeps ||
Elector, &c.**

Gelenius, Aegidius

Coloniae Agrippinae, 1633

Notatio ad Caput Decimum quintum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9728

psius vxor excitarunt nobilibus virginibus Præmonstraten-
sis instituti monasterium, quod vsque ad Caroli V. tempora A
mœnibus excludebatur: Cæterum Heinsbergum mœnibus,
fossis, portis; ac propugnaculis à Duce Wilhelmo adeò mu-
nitum fuit, ut vix ullum oppidum in Belgio ei comparati pos-
sit. Atque hinc est, quod cùm bello Iuliacensi inter Carolum
V. & Wilhelmum ad annum 1542. suscepto, à Cæsareanis
13. Octobr. interceptum esset, integro anno à Wilhelmo
Principenon potuerit oppugnatum recipi, sicut nec Suste-
ren, licet mox Marcodurum & reliqualoca, à Cæsareis occu-
pata, etiam asperrima hyeme recuperarentur. Ipsum oppi-
dum cum subiectis Gangelto, Milla, ac Fuchto, Theoderi-
cus III. cum pro Comitatu Loffensi bellum gereret, pecu-
niæ indigus abalienauit, & acceptis XXIV. millibus vete-
rum scutorum, Eduardo Geldriæ Duci in pignus opposuit.

Caput Decimum quintum.

De muliere quæ lumen oculorum annis viginti perditum recepit.

Cæca reci- **M**VLIER in castro Nideckensi, viginti annis nihil viderat. Vbi didi-
pit visum. **E**ngelbertum coruscare miraculis: Ego, inquit, ibo ad noui
martyris monumentum, ut beneficia, quæ confert alijs, etiam mihi im-
pendat. Venit ergo Coloniam, orat ad sepulchrum Episcopi, aperte
que oculis videt lumé cœli, quæ tot annis perpetuas senserat tenebras.

Notatio ad Caput Decimum quintum. **D**

IN manuscript. sic narratur: *Est quædam mulier in castro quod
Nidecken vocatur, quæ cæca viginti annis fuerat: Hæc dum die
quadam de miraculis Episcopi Engelberti audiret, spere recuperan-
di luminis Coloniam se duci fecit dicens; Ego ibo visitare sepulchrum
noui Martyris, ut gratiam, quam alius impendit, etiam mihi imperti-
ri dignetur: Quæcum Coloniam venisset & coram sepulchro Episcopi
orasset*

A orasset, recepit visum, & quæ duce venerat, sine duce reuersa per noui
Martyris meritum, visum diu sibi subtractum gaudens innouatum, ve
potius omnino reparatum: domui sua nouum reportauit miraculum.

§. Nidecken.

Streithagenus in syntagmate Prouinciae Iuliacensis Nideckam describit antiquitus Comitum Iuliacensium sedem, atque in Historiis, ab arce in colle commenda-ri munitissima, quam olim cum vrbe à Wilhelmo Iuliacensi excitatam penè tē-
B poris longinquitas consumpsit. Tanta i-
psiis fertur Aulæ latitudo, ut hastiludio aliquoties fuerit fre-
quentata ac celebrata. Huius ipsius arcis custodijs asseruati
fuere sub Wilhelmo quarto Comite, Conradus Hochsta-
danus, atque Engelbertus Falckenbergius Vbiorum Archie-
piscopi. Sub Gerardo illius filio Reinoldus Falckobergi Do-
minus, ac denique sub Wilhelmo secundo Duce Wences-
C laus Brabantæ Princeps. Oppido nomen inditum tradunt
ab odio necio quo vel cuius. Multis gaudet priuilegiis, ha-
buit inter cætera memorabilia cœnobium Virginum Præ-
monstratensium nobile, cuius hodie loco Prioratum (ut yo-
cant) Religiosi ex Steinfeldia administrant.

Nidecken.

Caput Decimum sextum.

D De Monacho cæco, cui lumen redditum.

A Bbas Burnenbacensis vnum ex iunioribus monachis suis misit ad
monasterium veteris Monis. Is cùm venam incidi sibi curasset, pū-
taretque non satis detraçtum sanguinis, atque ea causa etiam alterius
braehij venam aperuisset, cum sanguine lumen amisit. Id ubi cognouit
Abbas Burnenbacensis, ne esset illi cœnobio oneri, redire cum iussit
ad se. In illo itinere Coloniam veniens, oravit ad ENGELBERTI mar-
tyris tumulum, duosque cereos oculos obtulit, votumque fecit, si visus

Ee

ci